

DOLENJSKI LISTI

Št. 1 — 28. junija 1991
POSEBNA IZDAJA

YU ISSN 0416-2242

TRENUTEK RESNICE

Pride trenutek, ko se ne da več zavijati dejanj v svetleči staniol besed, ko je treba stvari imenovati s pravim imenom. Ta trenutek je za Slovence in vse državljane Slovenije zdaj tu. Svobodno in samostojno državo Republiko Slovenijo, ki se je ustanovila po najbolj demokratično, s plebiscitom izraženi volji, je surovo in arogantno napadla Jugoslovanska armada. Mlada slovenska država je žrtev invazije, katere cilj je okupacija in tudi zamenjava demokratično izvoljene oblasti. Jugoslovanska ljudska armada tako ni več ljudska in ne jugoslovanska, ampak okupacijska armada, v službi že povsem razvidnih interesov, donedavne besede predstavnikov zveznih oblasti o mirnem in dialoškem reševanju vseh sporov pa so čista laž. Da je tako, da so se stvari razgalile v svojem bistvu, smo vsi priče te težke trenutke. Toda hkrati je to trenutek še neke resnice, ki pravi, da naroda, ki se tako odločno in premišljeno, kot smo se Slovenci, nameni hoditi svojo pot, ne more zaustaviti nobeno nasilje, pa naj bo podprto s še tako bojno tehniko.

Mi vemo, kaj je resnica! Prej ali slej jo bo moral uvideti tudi svet.

BRANIJO

SVOBODO

Državljanke in državljani Slovenije!

Predstavniki parlamentarnih političnih strank in poslanskih skupin enotno in z ogorčenjem ugotavljamo, da so zvezne oblasti na ponudbo slovenskega parlamenta za pogovore o razdružitvi in oblikovanju morebitne skupnosti suverenih držav na ozemlju dosedanje SFRJ odgovorile z agresijo na samostojno in neodvisno Republiko Slovenijo. Politične stranke in poslanske skupine so se seznanile z razmerami v Sloveniji in stališči ter ukrepi Predsedstva Republike Slovenije. Ta stališča in ukrepe v celoti podpirajo.

Predstavniki strank pozivamo vse državljanke in državljane Slovenije, da ohranijo mir, dostojanstvo in zaupanje ter da ravnajo v skladu z odločitvami oblastnih organov Republike Slovenije.

Ljubljana, 27. junija 1991

Prvi strel je padel na Pogancih

Že četrtkovi nočni dogodki pod Gorjanci so dali vedeti, kako daleč bodo za uresničitev svojih ciljev šli pripadniki JLA

Noč na četrtek, 27. junija. Mnogi na Dolenjskem in v Beli krajini so še proslavljali proglasitev neodvisne in samostojne države Slovenije, ko je sredi noči iz Metlike v Novo mesto prišla vest, kako se iz Hrvaške bliža Gorjancem kolona oklepnih vozil JLA, izdelanih v mariborskem Tamu in opremljenih s protiletalskimi topovi. Zakaj take vrste sporočilo ni prišlo že s hrvaške strani, ni znano, časa za ukrepanje je bilo tako presneto malo. Odločitev je bilo potrebno poiskati in realizirati v pičlih 45 minutah, kolikor je kolona enaindvajsetih vozil — sestavljali so jo oklepniki in tovornjaki — potrebovala za pot iz Metlike do Novega mesta.

Za postavitev blokade čim dlje od mesta ni bilo časa, pripadniki dolenjske teritorialne obrambe so zaporo in zasedo pripravili pri Kaburjevem mlinu. Vojska je potovala v dveh skupinah; pripadnikom teritorialne obrambe in organov za notranje zadeve je uspelo pri Pogancih kolono prepoloviti; del, ki je odpeljal naprej, se je kmalu vrnil, v njem je bil tudi poveljujoči starešina JLA. Prišlo je do prvih ostrih besed, kmalu zatem je bil s strani pripadnikov JLA izstreljen prvi rafal, ki je ne le simbolično ozna-

čil, da se je v samostojni in neodvisni Republikli Sloveniji pričela vojna.

Teritorialci so na ogenj odgovorili; pri tem je bil v roko ranjen podporočnik JLA muslimanske narodnosti Jasmin Kadić. Malo zatem so se med obema stranema pričeli mučni pogovori, teritorialci so si z njimi pridobivali dragocen čas za postavitev druge, mnogo učinkovitejše in temeljitejše blokade. Ko je bil ta del njihovega plana izpolnjen, so okoli 11. ure kolono enaindvajsetih vozil naposled le

spustili na pot skozi Novo mesto na magistralno cesto proti Ljubljani. Pripadniki JLA so napredovali zelo počasi, ovirala jih je kolona na »dolenjski« stojiščih vozil, naposled so se le prebili do Boršta in pozno popoldne tudi do Medvedjeka. Tam jih je čakala zapora, ki je navzlic letalskemu bombnemu napadu v današnjih (petkovih) zgodnjih dopoldanskih urah vzdržala prvi napad. O tem več na drugem mestu.

Tako se je na Dolenjskem začela vojna, samostojna in svobodna Slovenija je živela vsega nekaj ur. Koliko daleč je do druge, resnične svobode, ki jo bomo vsi Slovenci po krvavih dogodkih zajemali s polnimi pljuči?

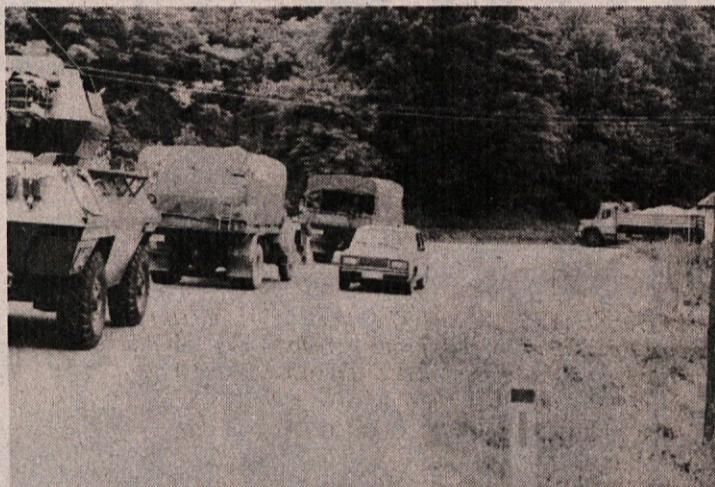
PODOBNOŠT

Nekaj stoletij je že od tega, odkar mora slovenski narod zopet upirati svoje orožje v obrambo proti jugu. Takrat so nas napadali Turki. Smer napada pa ni edina podobnost s turškimi napadi. Tudi jezik okupacijske vojske je močno podoben.

So vojaki streljali na svoje?

Kaburjev mlin pri Pogancih — prizorišče prvega spopada

POGANCE PRI NOVEM MESTU — Kolona oklopnikov in transporterjev okupacijske vojske, ki se je zgodaj zjutraj v četrtek prebila iz Karlovca do Poganc v Novem mestu, je bila razdeljena tako, da je bila v praznino med prvim in drugim delom kolone hitro postavljena močno zavarovana cestna zapora. Ko se je po prvem presenečenju prvi del okupacijske zvezne vojske vračal k prvemu delu kolone in prišel do zapore, je odprl nanjo ogenj.

»Prebudil sem se ob ropotu kolone in skozi okno opazoval dogajanje. Slišal sem tudi ukaz za ogenj, saj je oklopnik stal tik ob naši hiši,« pripoveduje Ivan Kabur mlajši. »Najprej so streljali v zrak, nato namerili proti zaporu. V tistem trenutku najbrž niso

vedeli, da se v ravni liniji za zaporo nahaja drugi del kolone z njihovimi lastnimi vojaki. Tam je bil tudi eden ranjen, kakor sem pozneje izvedel.

Streljanje je v presledkih prihajalo z več strani. Vsi smo bili v velikem strahu, saj v naši soteski ob mlinu vsak strel še bolj odmeva. Zbudila sta se otroka in pričela jokati. Sinu, ki mu je komaj štiri leta, je bilo težko dopovedati, kaj se dogaja.«

Ob sedmih zjutraj smo se z gorjanske strani pripeljali do stoječe kolone, kjer je vladala še dokajšnja napetost med vojaki. Nekaj jih je popravljal kamion, ki je obtičal in zadrževal kolono, da je zaostala. Prav pod tistim kamionom in nekoliko dlje nazaj ob

PREZIR ZA ADMIRALA BROVETA

cesti sta bili dve mlaki krvi. V pokrovu motorja tega kamiona je bilo opaziti luknje od krogel. Komandir novomeškega garnizona gospod Bogičević, ki se je prišel pogajat za prehod okupacijskih enot, je bil sicer vljuden, ni pa nas pustil fotografirati, češ da bomo potem fotografije zlorabili. Tako lahko objavimo le posnetek, ki smo ga napravili, predno je bila izdana prepoved za fotografiranje. Na sliki desno od kolone je videti zaporo, ki je začasno zaustavila prodiranje okupacijske vojske. To je prizorišče, kjer so padli prvi streli in je bil zadet prvi agresor na samostojno državo Slovenijo.

TREBNJE — Glede na to, da admiral Stane Brovet izhaja iz Trebnjega, smo poklicali skupščino občine Trebnje in za izjavo o tem nekdanjem občanu zaprosili predsednika izvršnega sveta Jožeta Rebolja. »Meni se ravnanje jugoslovanskega državnega in vojaškega vrha zdi povsem nerazumljivo, še posebej pa ravnanje admirala Broveta. Njegova vloga v tej agresiji jugoslovanske vojske na Slovenijo je očitna in s tem je ta nekdanji Trebanjec dokončno pretrgal vsako vez z našim mestom in občino. Nikakor si ne morem predstavljati, da bi temu človeku dovolili, da bi še kdaj prišel v Slovenijo, kaj šele v Trebnje.«

PO NEPRESPANI NOČI — V Kaburjevem mlinu so mati Majda, njen mož Ivan in sin Ivan (na sliki) skupaj z ženo in otrokoma preživeli mučne ure v prvem spopadu med slovensko in okupacijsko vojsko. (Foto: T. Jakšič)

PREDSEDNIK KUČAN ČESTITAL ZA UPORNOST

LJUBLJANA — Na današnji opoldanski novinarski konferenci v Cankarjevem domu je predsednik Republike Slovenije Milan Kučan čestital prebivalstvu Slovenije za pokončno držo, treznost in upornost v spopadu z enotami J(L)A. Na konferenci je bilo več sto novinarjem sporočenih še nekaj dejstev, ki posebej zadevajo prebivalce Dolenjske in Posavja.

• JE Krško je zavarovana in skrajno sprto z vsakršno logiko bi bilo, če bi kdo na njej preizkušal svojo norost. Žal je v tej nori državi vse mogoče.

• Danes ponoči je 15 pripadnikov J(L)A iz Cerkelj, kjer je vojaško letališče, prebežalo k enotam Teritorialne obrambe Slovenije. Potrdili so, da predeležijo za uporabo kemičnega orožja prav tiste trenajzne avio-

ne, ki so jih pred kratkim ugrabili na Brniku.

• Slovenija ima dober sistem blagovnih rezerv, ki smo ga razvili še v času, ko smo zaradi omejene porabe imeli bone. Zdržimo lahko dlje, kot bo trajala invazija.

• V štabni vaji Bedam (Okop) je bila zmotna predpostavka, da bodo Slovenci podprli J(L)A in zvezne oblasti in da bo slovensko politično vodstvo kolaboriralo z deželami zahoda.

• Veliko pričakujemo od današnjega zasedanja evropske dvanajsterice, saj so to demokratične države. Naše upanje hrabri zlasti dejstvo, da je javno mnenje teh držav vse bolj na naši strani, na strani naravne narode pravice do samoodločbe.

IZJAVA

Skupščina občine Novo mesto ob agresiji na Republiko Slovenijo, sprejeta na zasedanju skupščine občine dne 27. 6. 1991

Delegati Skupščine občine Novo mesto ter vse politične stranke, zastopane v skupščini občine, izražamo popolno podporo vodstvu Republike Slovenije pri izvajanju ukrepov za zaščito suverenosti naše republike ob sedanji odkriti agresiji jugoslovanske armade.

Pozivamo vodstvo republike, naj takoj pozove vse mednarodne ustanove, še posebej skupnosti Alpe Jadran in Skupnost evropskih regij ter naše rojake po svetu za posredovanje pri vseh, ki lahko prispevajo k prekinitvi agresije in pripomorejo k začetku pogajanj.

Vodstvo jugoslovanske armade in Zvezni izvršni svet sta pokazala protislovenski značaj in s poizkusom okupacije dokazala, da nimata ničesar več skupnega z državljani Slovenije.

Republika Slovenija mora storiti vse za zaščito svoje suverenosti.

Občane občine Novo mesto pozivamo, naj svoje nasprotovanje agresiji pokažemo z dostojanstvenim in mirnim protestom.

*Delegati Skupščine občine
Novo mesto
Politične stranke v skupščini
občine*

BODITE DOMA!

NOVO MESTO — Izjava Albina Gutmana, poveljnika pokrajinskega štaba TO za Dolenjsko, v petek, 28. junija, ob 13.30: »Na vseh točkah, kjer v naši pokrajini potekajo sovražnosti, izvajamo ofenzivne akcije proti okupatorskim enotam in objektom. Najprej nasprotnike pozovemo, naj se predajo, in če se ne, izvedemo akcijo. Pri vseh teh in vseh naslednjih akcijah bomo poskrbeli za varnost življenj civilnega prebivalstva in za morebitno evakuacijo.

V zadnji akciji na Medvejku pri Trebnjem so bili 4 pripadniki TO ranjeni in vsi so zunaj življenjske nevarnosti. Na nasprotni strani je bil 1 mrtev in najmanj 3 hudo ranjeni. V raketnem napadu letal okupatorske armade na Medvejku je verjetno izgubilo življenje več voznikov osebnih avtomobilov v koloni vozil.

Prebivalce pozivamo, naj mirno in brez panike pomagajo izvajati naloge, ki jih je nam vsem skupaj dalo Pred-

sedstvo Republike Slovenije, in predvsem skrbijo za svojo varnost. Umaknejo naj se s krajev spopadov, zadržujejo naj se na svojih domovih, kar še posebej velja za otroke. Pozorni naj bodo na alarmne znake s sireno, ki opozarjajo na zračne napade in uporabo kemičnih sredstev, kajti od okupatorske vojske lahko pričakujemo tudi to. Okupatorsko vojsko moramo onemogočiti na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

Za sedaj območni štabi TO delujejo normalno. Prostovaljci naj se javljajo na občinah.«

Samostojna
SLOVENIJA 1991

IZRAŽANJE LOJALNOSTI DO SLOVENIJE

Več civilnih uslužbencev pa tudi častnikov novomeške garnizije je na različne načine in preko ljudi, s katerimi lahko komunicirajo, izrazilo željo, da bi pokazali svojo lojalnost do samostojne in neodvisne države Slovenije, pa ne vejo ne kje ne kako. To lahko naredijo na štabu Teritorialne obrambe v Novem mestu ali na občinskem sekretariatu za Ljudsko obrambo. Tam bodo dobili vsa navodila, zagotovljene jim bodo vse socialne pravice in osebna varnost.

Novomeška občina v petek opoldne

NOVO MESTO — V trenutku, ko pišemo to poročilo (petek, 28. junija, opoldne), v novomeški občini ni nobenega oboroženega spopada. Je pa možno, da se vsak hip kaj zgodi, zlasti na Gorjancih, kamor je proti Vahti krenila kolona iz vojašnice na Pogancah, a jo je pod Vahto zadržala močna barikada. Vojaki so se obrnili nazaj, na poti pa jih bodo verjetno skušali zadržati in onesposobiti naši teritorialci. Druga nevarna točka na našem območju je avtocesta na območju Krakovskega gozda, kjer naj bi ustavili kolono tankov in vojaških oklepnih transporterjev, ki prihajajo tja iz Hrvaške preko Bregane.

»Položaj se spreminja tako rekoč od minute do minute.« pravita vodilna moza novomeške občine župan Marjan Dvornik in predsednik izvršnega sveta Boštjan Kovačič. Vse ceste na območju novomeške občine, kjer so presodili, da bi bile blokade lahko učinkovite, so blokirane ali je za blokado vse pripravljeno. Promet je za sedaj sicer otežen, a mogoč. Vse pomembne in strateške objekte v občini varujejo pripadniki Teritorialne obrambe, tako kot je predvideno v ustreznih načrtih. »Morala med vsemi branilci naše domovine je visoka in vsi dosledno in dobro izvajajo svoje naloge.«

Poleg cest in drugih objektov je zavarovano tudi letališče v Prečni, kajti predvidevajo, da bi okupatorska vojska hotela uporabljati to letališče kot rezervno letališče, če bi jim onesposobili letališče v Cerkljah. Z novomeško vojašnico Milana Majcna vodstvo novomeške občine nima nobenih stikov. Sicer pa je treba novomeški vojašnici to ime takoj odvzeti, kajti Milan Majcen je dal svoje življenje v boju za svobodo Slovenije in ne more njegovega imena in njegovega svetega dejanja sedaj blatiti okupatorska vojska. Je pa ta vojašnica pod našim nadzorom in vsi izhodi iz karnarne so blokirani. Do sedaj je ob

V SREDO SLAVJE, V ČETRTEK VOJNA — Ob razglasitvi samostojnosti Republike Slovenije je bila v sredo po vsej Sloveniji vrsta slovesnosti. V gostišču Domen v Družinski vasi so ob petju Sentjernejskega okteta in igranju malega Domna slovesno razvili novo slovensko zastavo, ki jo je blagoslovil šmarješki župnik (na sliki). Že v četrtekovo jutro pa se je Slovenija prebudila s prvimi tanki okupatorske, donedavna Jugoslovanske ljudske armade...

raznih priložnostih že 10 vojakov agresorske vojske prešlo na slovensko stran.

Sicer pa življenje v Novem mestu in drugih krajih občine poteka dokaj mirno in v normalnih okvirih. Prvi

dan agresije jugoslovanske armade na našo državo Slovenijo je bilo nekaj izostankov z dela, ker nekateri avtobusi niso mogli pripeljati v Novo mesto, že danes pa je stanje precej boljše.

ZAPORA MOSTU — S težkimi naloženimi tovornjaki so v Novem mestu in drugih krajih občine poteka dokaj mirno in v normalnih okvirih. Prvi dan agresije jugoslovanske armade na našo državo Slovenijo je bilo nekaj izostankov z dela, ker nekateri avtobusi niso mogli pripeljati v Novo mesto, že danes pa je stanje precej boljše.

PRAZNO MESTO — Tako nenavadno prazen je bil novomeški Glavni trg v petek ob enih popoldan. Ljudje so upoštevali navodila in se v teh nevarnih urah umaknili in se zadrževali doma.

Samostojna
SLOVENIJA 1991

Zdravstveni delavci pripravljani

V novomeški bolnišnici so ob začetku zaostrovanja razmer in napačev v Sloveniji naredili oceno preskrbe (s hrano, zdravili, materialom, ljudmi) bolnišnice, pripravljenosti za sprejem večjega števila pacientov in zavarovanja objektov. Največji problem bi v bolnišnici nastal s prekinjeno dobavo vode, vendar so tudi za tak primer dogovorjeni z gasilci in Komunalo, ti pa so v polni pripravljenosti. Z elektriko ne predvidevajo problemov, saj imajo svoj generator. Iz bolnišnice so odpustili vse možne bolnike, dogovorjeni so tudi z nekaterimi ustanovami, na primer Domom za starejše občane, za preselitev ljudi v primeru potrebe. Zdravstvene ekipe so od ponoči v polni pripravljenosti, tudi tisti delavci, ki so doma. Bolnišnica se je samoorganizirala, na pomoč drugih zaenkrat ne računajo, saj so razmere v vsej Sloveniji podobne. Brez problema so v novomeški bolnišnici sposobni oskrbeti do 50 poškodovancev, potem pa bi jim lahko začelo primanjkovati krvi (kar bi reševali s krvodajalstvom), kirurških aparatov in kirurškega materiala, težave bi nastopile tudi pri proizvodnji infuzijske raztopine. A kot rečeno, novomeška bolnišnica je maksimalno pripravljena na sprejem večjega števila pacientov oz. poškodovancev. V času poročanja so začeli v bolnišnico dovažati prve poškodovance iz spopada pri Medvedjeku, ki so jim prvo pomoč večinoma nudili že v trebanjskem zdravstvenem domu. V stalni pripravljenosti in povezani s civilno zaščito so tudi v metliškem in črnomaljskem zdravstvenem domu. Dovolj imajo sanitetnega materiala in vozil, poleg tega so dogovorjeni s podjetji.

Na razmere in sprejem večjega števila pacientov so se pripravili tudi v brežiški bolnišnici. Tam se že zdravi 22-letni Robi Fink, hudo poškodovan pri Rigoncah, vendar je izven življenjske nevarnosti.

Nakupovalna mrzlica, a zalog dovolj

Takoj ob začetku prodiranja in akcij okupatorske JLA se je tudi v Beli krajini, na Dolenjskem, Kočevskem in v Posavju skoraj povsod začela nakupovalna mrzlica. V večini trgovin so že 27. junija prodali dvakrat do trikrat več kot sicer. Problemov z oskrbo sicer nikjer ne bi smelo biti, saj so trgovci že pred 27. junijem po-

VOJAKI BREZ TELEFONOV

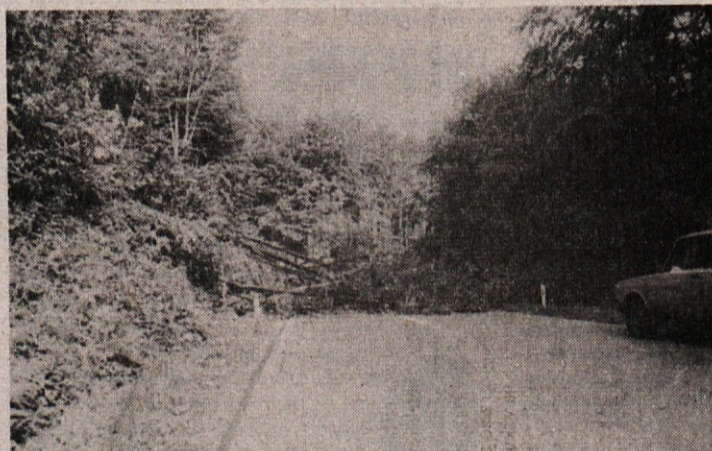
RIBNICA — V ribniški občini je bilo na cestah, predvsem okoli kasarne, kjer je topniška enota, več ovir že v četrtek. Vojaški enoti so odklopili telefonske zveze. Kljub zahtevam vojske, jim telefonov še niso priklopili. Vojska še ni krenila iz ribniških vojašnic. Ostale razmere (oskrba, pripravljenost enot in služb, priprave na nove ovire itd.) pa je podobno kot v kočevski občini.

večali zaloge, tu pa so tudi občinske rezerve, ki so prav tako povsod polne in še neuporabljene. Največji problem povsod pa je zaradi cestnih blokad dostava.

V novomeški Dolenjki, ki ima trgovine v novomeški, trebanjski in črnomaljski občini, so zaloge povečevali že dober mesec, tako da jih povečani nakupi niso presenetili. Tudi nobenih omejitev pri prodaji še niso sprejeli. Problem pa je dostava. Olja, sladkorja, moke, soli in podobnih osnovnih artiklov je sicer kljub povečani prodaji povsod dovolj, pekarina je na srečo »doma« (čeprav so tudi težave z razvozom kruha), težje je mesom, mlekom in podobnimi svežimi artikli, saj so predelovalne kapacitete in skladišča zunaj našega območja.

Podobno je v Standardu. Njegove trgovine so dobro oskrbljene, kljub povečanim nakupom je blaga dovolj. Kolikor so pristopili k racionalizirani prodaji, so zaradi problemov z dostavo, ki pa jo prav zato, da bi bilo čim manj težav, podaljšujejo v popoldanske ure.

Tudi v KZ Krka in njenih trgovinah je blaga dovolj, pri dostavi si pomagajo z osebnimi avtomobili in stranskimi cestami. Še najmanj problemov je v odročnih trgovinah, kjer skoraj ni bilo povečanih nakupov.

GORJANCI, petek zjutraj — Mogočni hrbet Gorjancev se ni še nikoli zlahkoto dal tujim agresorjem. Tudi tokrat bodo stoletne bukve s svojimi telesi zaprle prehod okupacijski vojski. (Foto: T. Jakše)

NA BARIKADAH — V noči s srede na četrtek, ko je zločinska jugoslovanska armada začela z agresijo na Slovenijo, so vse pomembnejše ceste, mostove in druge objekte zavarovali predstavniki slovenske Teritorialne obrambe. Mladenič na sliki, ki je bila posneta v noči s srede na četrtek, čuva dohod na novi novomeški most.

Vidi se, da imajo tam ljudje kašče in srambe doma, mestni pa v trgovinah.

V Metliki so trgovce opozorili, da morajo pri morebitni nakupovalni mrzlici omogočiti normalno preskrbo prebivalcev. Do sedaj je bilo tako. Večje panike ni bilo. Trgovine Mercatorja — Splošnega trgovskega podjetja Metlika so dobro založene, le tu in tam občasno česa zmanjka, na primer kvasa, po katerem je velikansko povpraševanje tudi v vseh drugih krajih. Ker ni dobav iz Ljubljane, lahko kmalu postane problem radenska. Tudi mleka danes ni bilo, sicer pa so šli iz Mercatorja s svojimi tovornjaki po blago v druge občine. Občinske blagovne rezerve so dopolnjene in še neuporabljene.

Zaradi težav pri prevozu iz Ljubljane danes v Črnomlju ni bilo mleka. Če ne bo drugače, bodo začeli razdeljevati mleko, ki ga pridelajo v Beli krajini. Odkup mleka pri kmetih je normalen in naj bi bil tudi naprej. Sicer pa je preskrba normalna, občinskih rezerv še niso načeli.

O podobnih razmerah v preskrbi z osnovnimi in drugimi življenjskimi artikli poročajo tudi dopisniki iz Posavja in Kočevske. Trgovci in občinske blagovne rezerve so že pred 26. junijem toliko povečali zaloge, da jih ponekod dvakrat do trikrat povečani nakupi niso spravili s tira, še manj bi jih, če ne bi bilo problemov z dostavo zaradi cestnih barikad. V primeru nadaljevanja sedanjih razmer so nas sami trgovci sposobni brez večjih težav normalno oskrbovati teden dni. Večji problem so, kot rečeno, sveža živila, predvsem zaradi težav s prevozom.

Samostojna
SLOVENIJA 1991

ZATIŠJE V KOČEVJU

KOČEVJE — V Kočevju in vsej občini je položaj še povsem miren. Potekajo pa priprave, če bodo skušale sem priti vojaške kolone. Izvedena je delna mobilizacija teritorialne obrambe. Javljajo se obvezniki, ki jih ob času mobilizacije ni bilo doma in tudi prostovoljci. Pripravljajo se tudi enote civilne zaščite, zdravstva in drugo. Oskrba z živili še ni motena. Ljudje so si nakupili nekaj zalog najnujnejših živil, predvsem pa tudi takih, ki jih je možno hraniti dalj časa (konzerve, testenine, sladkor, moko itd.).

Kočevske ne preletujejo letala in je tam celo bolj mirno kot sicer. To zatišje pa ni pomirjajoče. Ovir na cestah še ni, je pa vse pripravljeno, da jih bodo lahko hitro postavili. Poskrbljeno je tudi za varovanje nekaterih pomembnih objektov.

Goriva ne primanjkuje

V brežiškem Petrolu so nam povedali, da trenutno še nobena bencinska črpalka na območju Posavja, Dolenjske, Bele krajine in Kočevskega ni brez goriva, čeprav so 27. junija skoraj povsod prodali vsaj enkrat več goriva kot sicer, predvsem supra. V negotovih razmerah bi radi ljudje imeli pač vsaj en tank goriva. Kako bo z oskrbo z gorivom naprej, težko rečejo. Petrol ima sicer zadovoljive zaloge, naročene imajo tudi dobave, a spet so problem prevozi. Sredi petkovega dopoldneva je na Čatežu obstala cisterna (ki je morala najprej priti do tam iz Slavonskega Broda) s 30 tisoč litri supra, za katero so iskali pot, po kateri naj bi jo spravili v Novo mesto. Magistralka je pač večkrat blokirana. V Petrolu iščejo možnost prevoza go-

PRETVORNIK NA TRDINOVEM VRHU OBNEMEL

TRDINOV VRH — V petek okoli druge ure popoldne je prenehal delovati TV-pretvornik na Trdinovem vrhu na Gorjancih. Po besedah vzdrževalcev ne gre za napako ali kaj drugega, niti tega pretvornika niso zavzeli in onesposobili okupatorski vojaki, pač pa pretvornik na Trdinovem vrhu ne dobi signala z oddajnika na Kumu, ki so ga zbombardirala letala zločinske okupatorske vojske.

riva po stranskih poteh iz »zbirnega mesta« cistern na Čatežu tudi do drugih krajev oz. vseh svojih črpalk.

METLIKA, petek ob 6.45 — Most preko Kolpe na hrvaško stran je zabarikadiran. Promet z vsemi vozili je nemogoč. Komandir specialne enote milice Boris Okleščen, ki brani obmejni prehod, je dejal, da še danes pričakujejo močnejši napad s hrvaške strani in da so na to, skupaj s teritorialci, ki imajo na skrbi širše varovanje, dobro pripravljene. (Foto: T. Jakše)

MOSTOVI V BELI KRAJINI ZAPRTI

METLIKA — Metliški most je od včeraj popoldne nepretrgoma zaprt in dobro zastražen. Blokirani so tudi vsi ostali mostovi v Beli krajini. V Črnomlju pa so včeraj okrog poldneva teritorialci blokirali vojašnico in vojaško skladišče pri Vražjem kamnu. Vojska do danes dopoldan še ni šla iz vojašnice. Občinski skupščini sta imeli seji. V Črnomlju so obravnavali nekaj točk dnevnega reda, nato so sejo prekinili in poslali vodstvu republike telegram podpore. V Metliki pa so danes delegati poslušali le obvestilo o razmerah v občini ter prav tako na republiko poslali podporo predsedstvu in izvršnemu svetu, redno sejo pa preložili za nedoločen čas.

Samostojna SLOVENIJA 1991

IZVRŠNI SVET O RAZMERAH

NOVO MESTO — Izvršni svet skupščine občine Novo mesto se je zaradi nastalih razmer že v četrtek dopoldne sestal na izredni seji in se seznanil s položajem v občini. Ugotovil je, da organi Republike Slovenije obvladujejo položaj. Vse oskrbne funkcije v občini delujejo normalno. Izvršni svet je pozval občane, da z razumevanjem sprejmejo tudi trenutni prometni režim. V občini, pri čemer naj upoštevajo navodila pristojnih organov. Nova seja občinske vlade je napovedana za petek zvečer.

MIREN PROTEST — Na mejnem prehodu Obrežje pri Brežicah v četrtek ni bilo napovedane tiskovne konference, kjer bi predstavili delo obmejne službe. Zbralo pa se je precej novinarjev iz Slovenije in drugih republik ter tudi nekaj tujih dopisnikov. Na mejo je prišlo tudi kakih deset članov Demokratskega opozicijskega foruma iz Zagreba. Z napisi (glej fotografijo) so mirno protestirali zoper mejo med Slovenijo in Hrvaško. (Foto M. Luzar)

Vrtci odprti po potrebah

V vrtcih so, kljub temu da nimajo uradnih napotkov, svoje delo začeli prilagajati nastalim razmeram. Da najprej skrbijo za varnost otrok in objektov, ni treba posebej omenjati. Zaradi cestnih zapor pri sprejemanju otrok v posamezne enote v VVO Novo mesto ne delajo problemov, čeprav so otroci sicer v drugem vrtcu. V primeru, da po otroka zaradi zadržanosti ne pridejo starši, pa so vzgojitelji zelo pozorni, kdo pride, in zapišejo njihove podatke.

Tudi delovni čas vrtci prilagajajo potrebam staršev, tako da otroci, katerih starše so zadržale razne varnostne obveznosti, ne bodo ostali brez varstva. O vsem pa se je najbolje pogovoriti neposredno v posameznem vrtcu.

STRAH IN GROZA SE MEŠAJO Z DOSTOJANSTVOM

Krajani blokovskega naselja na Cesti herojev so se včeraj takoj po opozorilnem signalu za nevarnost zračnega napada organizirano in v večini primerov brez pranike umaknili v pokrite garaže. Mirno in tiho, vendar s strahom in grozo v očeh so čakali na prenehanje nevarnosti.

V naselju Majde Silc so stanovalci ostali v blokih, kajti zaklonišče in skupnih prostorov v tem delu mesta ni. Podobno je bilo tudi drugje po blokovskih naseljih.

V stavbi novomeškega Temeljnega tožilstva je po hodnikih varnostnik opozarjal občane, ki so čakali na razprave, da so le-te odpovedane in naj se čimprej umaknejo na varna mesta. Tudi v drugih uradih in družbenih podjetjih so takoj po alarmu, v večini primerov pa že prej, prenehali delati. V tovarni perila Labod so delavce spustili domov že ob desetih dopoldne.

VOJNA PREKINILA PRIREDITVE

Vdor oklepnikov v suvereno Slovenijo in njihovo uničevalno barbaro mandranje naše svete zemlje, ki ga vodijo »sivomaslinasti« generalni, je pretrgal tok mnogih kulturnih dogodkov in prireditvev tudi na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju. Organizatorji so kar po vrsti odpovedali koncerte, otvoritve razstav in druge prireditve, ki so jih zavzeto in skrbno pripravljali ter v to vložili nemalo truda in denarja. Tako v četrtek, 27. junija, v galeriji Posavskega muzeja v Brežicah niso odprli najavljene razstave slovenskih ekspresionistov, prav tako ni bilo koncerta Slovenskega okteta in ne akademika Cirila Zlobca, člana Predsedstva Republike Slovenije, ki naj bi bil slavnostni govornik na brežiški akademiji v čast osamosvojene Slovenije. V Novem mestu so v Dolenjski galeriji sicer pripravili razstavo kiparja, slikarja in grafika Staneta Rapotca, slovenskega umetnika iz Stockholma, ni pa bilo za v petek, 28. junija, predvidene slovesne otvoritve, na kateri naj bi bil govoril dr. Janez Dular, minister za Slovence po svetu. V Trebnjem je odpadla kar vrsta najrazličnejših kulturnih prireditvev, načrtovanih v okviru »Trebanjskega koša«. Odpovedati so morali koncert ženskega noneta Rog iz Željna na Kočevskem, razstavo o škofu in misijonarju Frideriku Baragi pa okroglo mizo o njem ter druge prireditve, ki so jih hkrati pripravljali. Na Dolenjski list je prispelo veliko vabil tudi iz drugih krajev, vendar pa nam zaradi težav s telefonskimi zvezami ni uspelo preveriti, ali so tam prireditve bile ali so jih odpovedali. Zdaj lahko samo upamo, da nam vojna ni za dalj časa zaprla kulturnih hramov. Zaenkrat pa je tako, da »inter arma silent Musae«. Ta trenutke ima prednost obramba naše slovenske domovine.

Tudi groba sila nas ne more prestrašiti!

Če je sovražnik mislil, da bo med naše ljudi s svojimi okrutnimi potezami vnesel strah, zmedo in jim porušil moralo, se je pošteno zmotil. Res je, ljudje so zaskrbljeni, deloma tudi prestrašeni, kar je čisto razumljivo, ko se sredi civilizirane Evrope pojavi nekaj, kar smo bili vajeni videti le na televizijskih posnetkih iz Vietnama in Zaliva. Ko so najbližji, oni sami in s težavo prigarano imetje v neposredni nevarnosti. Prav tako ali zaradi izboljšane tehnike še bolj kot ob agresiji leta 1941. S tem v mislih je zaskrbljenost razumljiva. Toda to je tudi zaskrbljenost, ki poraja trdno odločnost, svojo domovino braniti, tako ali še bolj, kot so to storili naši očetje v narodnoosvobodilni vojni. Novo mesto je bilo v petek popoldne zaradi letalskega alarma ob napadu na Medvedjek precej prazno. Nekaj tistih, ki so jih na Glavnem trgu le našli, smo vprašali, kaj mislijo o nastali situaciji. Če pomislite, da so mesto preletavala bojna letala in je v daljavi odmevalo bobneje spopada na Medvedjeku, so odgovori dokaj enotni in zbrani ter odražajo pravo barvo našega naroda, ki je sicer ponižen in potrpežljiv, toda presneto močan in odločen, kadar ga nekdo le preveč ponižuje.

VIDMAR VERA, Poslovodkinja Tekstilne trgovine Dolenjka: »Ko sem videla, da so ob letalskem alarmu skoraj vsi zaprli trgovine in odšli domov, sem to storila tudi jaz, vendar sem se kmalu vrnila in trgovino s še eno sodelavko odprla. Čeprav popoldanske izmene zaradi izrednih razmer ni na delo, bova vztrajali in postregli tistim redkim kupcem, ki se bodo pojavili. Vedno sem bila prepričana, da naša osamosvojitve ne bo potekala tako lahko, take krutosti pa od ljudi, s katerimi smo še pred kratkim živeli v isti državi, nisem pričakovala.«

PEPCA AVSEC, poslovodkinja trgovine Mercator na Glavnem tr-

gu: »Skrbimo za to, da bi najnujnejša živila na naših policah ne pošla. Zadnje dneve je bilo opaziti nekoliko povečan nakup, v četrtek in petek pa je bila zaradi barikad otežkočena tudi dobava. Trgovke smo se znašle same in smo z lastnimi osebnimi avtomobili dovažale robo iz skladišč. Pomankanja, razen hitro pokvarljivih mlečnih izdelkov ni, smo pa bile prisiljene omejiti prodajo sladkorja in mleka na 2 kg in olja na 2 litra po osebi.«

MIRO KULJAJ, Novo mesto: »Zadeve me niso presenetile, saj sem tak razvoj dogodkov skorajda pričakoval. Kot lovec sem pripravljen z

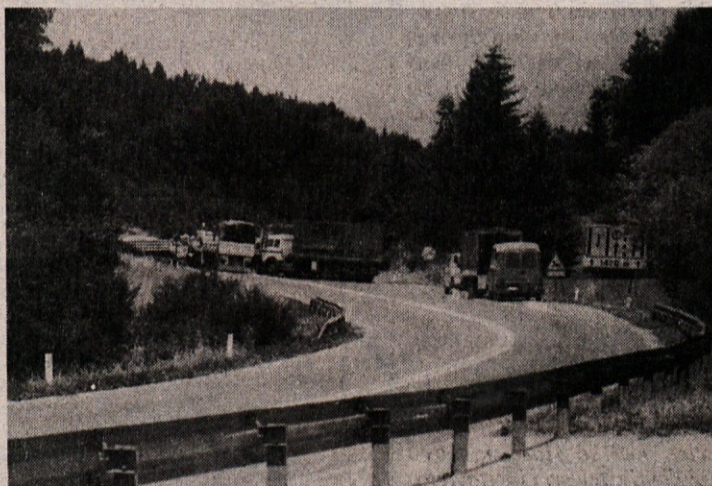

vsem svojim znanjem in poznavanjem terena pomagati naši vojski, če bo to potrebno. Armadi, ki je tako grobo napadla suvereno Slovenijo in se tako obnaša do civilistov, predlagam, da spoka vse in gre. Izgubila je vse kredite in na ozemlju Slovenije nima kaj več početi, ne v mirnem niti v vojnem času. Ponižanja, ki ga je pripravila sama sebi s tem nizkotnim dejanjem, ne bo moč nikoli izbrisati.«

Samostojna SLOVENIJA 1991

MARJAN JUNC, z Otočca: »Na to, kar se je zgodilo, da so okupatorske enote izvedle tako okrutne napad na miroljubno Slovenijo, nisem bil pripravljen. Zlasti me preseneča, da se okupator znaša s tako brezobzirnostjo tudi do civilistov. To je popolnoma nerazumljivo. Tudi sam sem služil v bivši JLA. Sedaj pričakujem, da me bodo poklicali v slovensko vojsko. Nisem navdušen nad tem. Kdo pa gre z veseljem v boj? Toda

MEDVEDJEK — Okupatorjeva vojska z oklepniki, ki se je v četrtek zjutraj iz vojašnice v Karlovcu z enajstimi težkimi vozili napotila čez Gorjance »brant severno mejo«, je že na poti do Novega mesta naletela na ovire in spopade s slovensko vojsko. Uspelo jim je zapeljati na avto cesto proti Ljubljani, vendar niso prišli daleč. Ujeti so se v past nedaleč od Trebnjega v klancu Medvedjek. Pot na cilj so jim zaprli težki kamioni, naloženi s hlodovino in peskom, barikado pa vojaški oklepniki niso mogli obiti, saj je bil na levi strani travnati previs, na desni pa strmina. Ko se je kolona ustavila pred to pregrado, so jo s kamioni zaprli še na začetku klanca v Medvedjeku. Ujeti vojaki so ostali v oklepnikih in se na vse načine poskušali rešiti iz »mišelovke«. Ponoči je prišlo tudi do obstreljevanja s pripadniki TO. Okupatorjem so v petek popoldan prišle na pomoč tudi letala MIG in Jastreb. V štirih napadih barikada ni bila prebita, z raketami pa so zadeli bližnjo domačijo, ki je z gospodárjem vred pogorela do tal, najbrž pa so zadeli tudi kabine kamionov in šoferjev v njih. Koliko je bilo smrtnih žrtev, se v petek do 16. ure, ko to poročamo, še ni vedelo. V novomeško bolnišnico so prepeljali deset težko ranjenih.

svojo domovino sem pripravljen braniti z vso odločnostjo.«

MARJANA KAFLERLE, Grafika, Novo mesto: »Zelo sem zaskrbljena, saj kaj takega v niti najstrašnejših sanjah nisem mogla pričakovati. Da bo Slovenija žrtev agresije namreč, in to od bivših prijateljev. Vsaj tako so rekli, da so. Imam dva nedo- rasla otroka in moj strah je zato toliko bolj utemeljen. Slišala sem govoriti o vojni, da ji bom kdaj tako blizu, pa si nisem mislila. Seveda sem odločno

prepričana, da naša stvar ne more biti izgubljena, če je kaj pravice na tem svetu. Delam pri informiranju, zato tudi sama po svoje aktivno sodelujem pri odporu.«

Zdaj gre krvavo zares!

LJUBLJANA — Dolenjski list je pred desetletji že izhajal z vojno vsebino; od takratnih igric, ki se jih je šla zdaj in za vekomaj nič več ljudska jugoslovanska vojska, so starejšim kolegom sicer ostale nekakšne izkušnje, kaj prida pa se z njimi ni moč pomagati. Zdaj gre krvavo zares!

Zato pri Dolenjskem listu nismo niti za hip kolebali, ko je bilo treba sredi drugega vojnega dne v slabi uri in pol priti v Ljubljano. A ne udobno po cesti, ki je v dolgih desetletjih vzela manj življenj, kolikor jih bo ta nizkotni napad jugoslovanske generalitete na mlado slovensko državo, ako bo trajal dlje časa. Prav na tej cesti so v času našega hitenja do glavnega mesta namreč letala sovražne vojske sejala smrt, zato je bilo treba ubrati druge poti.

Težko je bilo pred Ljubljano, kjer se je bilo treba prebiti mimo dolgih kolon kamionov, ki so zakrčili predmestne vpadnice, avto pa je bilo najbolje pustiti blizu karlovskega mosta in se peš odpraviti do Cankarjevega doma. Ta slovenska kulturna hiša je bila veliko kongresno središče, delegati prvega svetovnega slovenskega kongresa si namreč niso pustili vzeti priložnosti, da ne bi kot medvojni ko-

čevski zbor tudi sami tako rekoč sredi vojne vihre razpravljali o raznovrstnih samobitnostih slovenstva, pri čemer so kajpak najprej odločno obsodili jugoslovansko agresijo na slovensko državo.

Do zaupnega sestanka, na katerega smo bili klicani, je bilo še nekaj časa, zato smo lahko na kratko v živo prisluhnili, kako je razvoj dogodkov velikemu zboru domačih in tujih novinarjev pojasnjeval slovenski predsednik Milan Kučan. In potem sta urednikom govorila republiška vladna sekretarja Igor Bavčar in Jelko Kacin. Kolikšno breme leži na njuju zdaj, ko gre krvavo za usodo slovenskega naroda, najbrž ni treba govoriti; četudi na videz utrujena, pa sta delovala na moč samozavestno. Seveda iz njunih gledišč ne bomo razkrili podrobnosti, ki bi lahko koristile sovražniku, povedala pa sta dovolj, da bi lahko dvignila moralo še takemu omahljivcu, predvsem pa odprla oči tistim, ki morebiti še dvomijo, da gre zares. To dokazujejo »firbci«, bodisi odrasli ali otroci, ki pasejo zijala v bližini vojaških akcij in ponekod ovirajo slovenske vojake, da ne morejo zadati sovražniku še večjih izgub, saj morajo paziti, da je ne bi skupili nedolžni.

Igor Bavčar na naše vprašanje, kakšen razvoj dogodkov lahko pričakujemo na Dolenjskem oz. Beli krajini, kjer se okupator menda pripravlja, da bi zavzel kontrolno obmejno točko pri Metliki, če ne celo kar Metliko samo, ni dal podrobnejšega odgovora, opozoril pa je, da morajo biti ljudje pripravljeni na vse, saj ima jugoslovanska soldateska ukaz, da z vsakršnim orožjem kosi po vseh, ki bi se ji upirali. In še tegale nikakor

NAD ŠMARJETO — Že prvi dan po proglasitvi neodvisnosti in samostojnosti Republike Slovenije so se začele provokacije jugoslovanske armade. V sredo popoldne je več helikopterjev preletelo Dolenjsko. Takole je bilo v bližini Šmarjete.

ne smemo zamolčati: po besedah ministra Bavčarja je vloga, ki jo pri obrambi slovenske suverenosti igra dolenjska teritorialna obramba, neprecenljivega pomena, saj dolenjski borci uspešno varujejo jugovzhodne pristope do glavnega mesta.

Vročje je bilo, ko smo se po ljubljanskih ulicah, polnih ovir, ki jih ob morebitnem prodoru sovražniku ne

bi bilo lahko premagati, napotili do avta in po stranskih cestah proti dolenjski metropoli. Vročje, hladila pa nas je odločnost, da po koraku, ki smo ga Slovenci naredili v samostojnosti, neodvisnosti, ni koraka nazaj, pa naj bo sovražnikova nasilnost še tako brutalna. In v tem zgodovinskem času Dolenjski list ne bo umanjkal!

ALARMNI ZNAKI

	SPLOŠNA JAVNA MOBILIZACIJA
	ZAVIJAJOČ ZVOK SIREN S PRESLEDKI 3 MIN.
	NEVARNOST ZRAČNEGA NAPADA
	ZAVIJAJOČ ZVOK SIREN 60 SEK.
	NEVARNOST NAPADA Z JEDRSKIMI – BIOLOŠKIMI ALI KEMIČNIMI SREDSTVI
	ZAVIJAJOČ ZVOK SIREN S PRESLEDKI 90 SEK.
	POŽAR (VELJA TUDI V MIRU)
	ENAKOMEREN ZVOK SIREN S PRESLEDKI 90 SEK.
	NARAVNE NESREČE
	ENAKOMEREN, NATO ZAVIJAJOČ IN ZAKLJUČNI ENAKOMEREN ZVOK SIREN 90 SEK.
	PRENEHANJE VSEH NEVARNOSTI (V MIRU PREIZKUS SIREN VSAKO SOBOTO OB 12.00 URI)
	ENAKOMEREN ZVOK SIREN 90 SEK.

KRŠITEV MEDNARODNO-PRAVNO PRIZNANIH PRAVIC!

Svet za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin Republike Slovenije odločno protestira proti uporabi oboroženih sil za zatiranje domala soglasne odločitve slovenskega naroda in državljanov Slovenije za samostojno in suvereno državo. Uporaba nasilja je v tem primeru nesporna kršitev mednarodno-pravno priznane pravice vsakega naroda do samoodločbe in pomeni hkrati neposredno ogrožanje in tudi napad na elementarne človekove individualne pravice, kot so zlasti njegovo življenje, telesna integriteta, prostost, osebna in pravna varnost.

Svet med drugim tudi poziva mednarodno javnost in odgovorne evropske in svetovne državnike, naj sprejmejo resničnost v Jugoslaviji, predvsem pa naj preprečijo uporabo nasilja pri reševanju politične krize v imenu načel o spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki so jih sami razglasili.

Vojaki streljajo tudi na bolničarje

V kolikor toliko mirno zaledje spada tudi bolnišnica v Novem mestu, kjer je razmeroma mirno, čeprav je do bojišča na Medvedjku le nekaj deset kilometrov. Oglasili smo se v bolnišnici in izmenjali nekaj besed z medicinskim osebjem in ranjenci.

V novomeško bolnišnico so danes, 28. junija, sprejeli večje število ranjencev, ki so bili poškodovani v boju na Medvedjku. Natančno število poškodovancev bi težko zapisali, ker reševalci dovažajo še nove. Približno do 15. ure, ko smo obiskali bolnišnico, so že bili v bolnišnici tile poškodovanci: Anton Martinčič iz Tomažje vasi pri Škocjanu, ki ga je strel zadel v ramo, levo oko, v katerem je tujek, in desno roko. Judež Silvo je bil ranjen v nogo in v prsi ter desno ramo ter ima tujek v predelu sedežne mišice. Bil je operiran in je izven življenjske nevarnosti. Zdenko Janc iz Velikih Brusnic je dobil strel v roko. Tudi on je operiran in je izven nevarnosti. Janca Bučarja iz Bušince pri Dolenjskih Toplicah je rafal zadel v roko. Zdravniki v novomeški bolnišnici so ga operirali in je izven življenjske nevarnosti. Ivan Angelov Gocev je šofer tovornjaka. Smaič Fehim tudi šofer tovornjaka je imel zmačkano levo golen verjetno po bombardiranju. Franc Uršič iz Prečne, rojen 1966., je bil ranjen v glavo in je prognoza pridržana, je povedal zdravnik. Georgijan Stojan, rojen 1961, je bil ravno tako težko ranjen v glavo in je prognoza nejasna. Karol Hajdu, rojen 1951, je ravno tako bil ranjen v glavo in roko in nogo. V bolnišnico so pripeljali tudi ranjenega Vinka Pintarja iz Meglenika pri Trebnjem. Ima poškodovano levo koleno. Po besedah dr. Leopolda Morele, so trije poškodovanci vozniki tovornjakov in so bili poškodovani ob letalskem napadu na Medvedjku. Vsi drugi od naštetih so vojaki.

»Bilo nas je šest šoferjev. Čakali smo ob cesti. Tam smo bili že od včeraj, ko so nas na tistem delu ceste ustavili. Mislili smo, da bomo lahko odpeljali naprej. Poglejte, danes pa ta pokol. Dobil sem strel v roko in no-

go.« tako je potožil voznik, doma iz Stare Moravice. Doma v Vojvodini ga pričakujejo žena in dva otroka. Je mar čudno, da je ob našem obisku zajokal in da sta tudi druga dva pacienta v tej sobi tiho zajokala?!

Fehim Smaič iz Bosne je še do včeraj vozil tovornjak. Kaj bo delal poslej. Zaradi poškodbe pri bombardiranju Medvedjku so mu v Novem mestu morali amputirati nogo pod kolonom? Malo naprej, v sobi 15, ležita dva dosti mlajša. Prijadnika teritorialne obrambe sta. Še pred nekaj urami sta bila vkopana na Medvedjku.

Strelji okupatorske vojske so ju zadeli v roko. Zdenko ima dva otroka. Hčerka je stara dva meseca.

To je utrinek iz bolnišnice. Tu je hudo, vendar tu je vseeno znosneje kot gori proti Trebnjemu, od koder 9 reševalnih vozil dovažajo ranjence. »Z rešilcem peljemo pravzaprav čisto do bojne črte. Streljajo tudi, ko pobiramo ranjence. Ne upoštevajo oznak Rdečega križa,« je rekel Jože Ivanež, voznik rešilca. Ze prej nam je dejal dr. Morela: »Naj omenim, nekorekten odnos. Letala so mitraljirala vozila Rdečega križa. Težka kršitev Ženevske konvencije.«

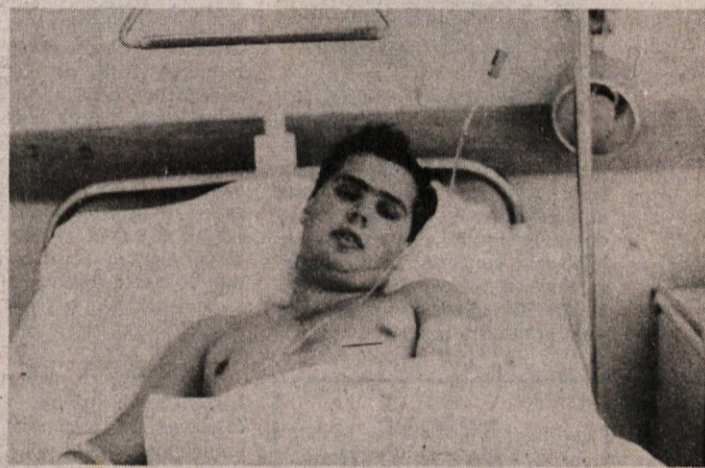
Vsekakor pa spoštuje norme o ravnanju z ujetniki zdravniško osebje. Pomagajo ranjenim teritorialcem in ranjenim vojakom agresorja. Koliko enih in koliko drugih, so prejeli, dr. Morela sicer ni mogel povedati točno, vendar dovažajo v novomeško bolnišnico poškodovane obeh strani. To sklepamo po krikui enega od ranjencev, ki so iz rešilnega avtomobila nesli v bolnišnico: »Polako, ljudi.« Sivozelene hlače je imel oškropljene s krvjo. Kdo in kod je bil, ne vemo. Eden od mnogih, ki so žrtve na bojnem polju. On gotovo ni kriv morije na Medvedjku.

Žal mnogim, ki so jih na Medvedjku izstrelki zadeli, zdravniki ne bodo mogli pomagati. Nekateri od ranjencev so toliko poškodovani, da bi jih morali prepeljati v ljubljano. Kako do tja? Nekateri v tej moriji so podlegli. »Morda je precej mrtvih. Ne vemo, do njih ne moremo,« je dejal dr. Morela. Nekdo pa je zunaj pred bolnišnico pozneje dejal, da mrtvi so in da jih dajejo »tja gori«. Verjetno na stran, dokler ne bo konec tega pekla.

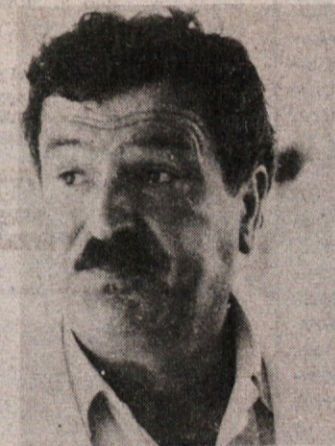
Bolnišnica je sicer dobro preskrbljena s sanitetnim materialom. Osebjem je ali na delovnem mestu ali pa dosegljivo v nekaj minutah, če bi ga bilo potrebno poklicati. Da ne bi bilo nepotrebnih težav, je dr. Morela pozval ljudi z našega območja, naj iščejo zdravnika le v nujnih primerih. »Vse-

Fehim Smaič — amputacija zmečkane noge je bila neizbežna.

Zdenko Janc po operaciji roke

Jože Ivanež: »Ranjence pobiramo med krogli.«

kakor pa bomo kakovostno oskrbeli tako poškodovance iz boja kot druge, ki bi se zaradi nujne operacije zatekli po kirurško pomoč,« je zatrdil dr. Morela, šef kirurškega oddelka.

POMAGAJMO, DOKLER LAHKO

NOVO MESTO — V novomeško bolnišnico so danes iz Medvedjeka prepeljali tudi Karolja Hajduja, šoferja tovornjaka iz Stare Moravice v Vojvodini. Ob letalskem napadu je bil ranjen v nogo in ob našem obisku so mu na oči privrele solze. Ogorčen nad grozodejstvi je povedal, da ima doma ženo in štiriletnega ter dvome-sečnega otroka. Ker doma nimajo telefona, nima kam sporočiti, kaj je z njim. Obljubili smo mu, da mu bomo po svojih močeh pomagali. Ker več ljudi več ve, se je v našem uredništvu kolega spomnil, da pozna nekoga iz Stare Moravice v Vojvodini. Po sprva neuspešnih telefonskih poskusih smo vzpostavili telefonsko zvezo s Staro Moravico in razložili, kaj se je danes dogajalo pri Medvedjku. Žena Karolja Hajduja zdaj ve, kako je z možem in kam ga lahko pokliče. Ko bomo vrata uredništva zaprli, ga bomo obiskali in povedali, da domači vedo, kako žalostno se je končala njegova službena pot.

ZADNJA NOVICA

Iz novomeške bolnišnice smo ob 17.45 izvedeli, da so bili zadnji ranjenci iz Medvedjeka sprejeti ob 15. 20, zdravniška ekipa je še vedno v pripravljenosti in močno upa, da so to zadnje žrtve današnjih grozodejstev.

Dr. Leopold Morela

Samostojna
SLOVENIJA 1991